

Gudme (RV):

Da man i 1967 efter boligforliget i 1966 valgte at dele den hidtidige lejelov op i 2 love, en permanente lejelov og en midlertidig lejelov, var der fra mange sider og specielt fra praktikere en kritik af dette. Det blev sværere at have med at gøre, sagde man, når man nu skulle sidde og blade i 2 love og sammenholde dem, og det havde man sådan set ret i. Det har erfaringen vist siden 1967.

Men der var jo den tanke bag det, at de permanente regler altså var dem, der skulle gælde fra nu af og ind i det næste århundrede eller årtusinde, mens de midlertidige regler var dem, vi på et eller andet tidspunkt skulle se ved en liberalisering af området at få afskaffet eller i hvert fald nedtrappet.

Nu kan vi da i hvert fald her, 7½ eller næsten 8 år efter, at vi fik gennemført lovene af 1967, se, at det begynder langsomt at komme i vej. Nu benytter vi altså metoden at foretage en udtynding i den midlertidige lejelov, og selv om man måske nok kunne ønske, at mange flere af de reguleringsbestemmelser, som findes indeholdt i denne lov, kunne blive tyndet ud og fjernet, så er der i hvert fald taget nogle skridt på vejen i kraft af det boligforlig, som 6 partier indgik i juni i år.

Samtidig har man altså gjort det, at visse af reguleringsreglerne, som hidtil havde midlertidig karakter ved at stå i den midlertidige lov, nu er blevet overført til den permanente lov. Det er en del af forliget, og det må vi derfor konstatere. Boligministeriet har gjort det samvittighedsfuldt og ført den almindelige opsigelsesregel, sådan som vi kendte den nu i den midlertidige lov, over i den form, som vi aftalte i juni, til den permanente lov.

Går vi videre igennem den permanente lov, den almindelige lejelov, så genfinder vi jo noget mere af forligsstoffet, og det er skrevet ned i teksten, sådan som vi har aftalt det. Vi genfinder — og jeg kan godt sige fra radikal side: uden større begejstring — bytteretten. Men det var også et aftalepunkt, og om det, man nu engang har aftalt, skal man ikke bagefter komme med for mange sure kommentarer.

Så genfinder vi også beboerdemokratiet, men dette er jo som andre af punkterne fra aftalen i juni kun i sin tid nedfældet ganske

skematisk. Nu er det udformet nærmere i lovtæst, og jeg vil da gerne sige, at her tror jeg vi får brug for nogen drøftelse under de kommende forhandlinger, for det, der har gjort, at vi har kunnet slutte os til tanken om beboerdemokrati, er, at vi derved skulle være i stand til i den enkelte ejendom at gennemføre det, som man med et modeord kalder for nærdemokrati. Altså at denne ejendoms lejere og denne ejendoms udlejer fik lejlighed til at tale sammen om forhold, der var væsentlige for denne ejendom. Men som reglen er blevet udformet i forslaget til den nye § 57 a, er det jo sådan, at hvis denne ejendoms lejere ikke selv kommer og siger: det er os, der er repræsentanterne i beboerdemokratiet, så kan en lejerforening, hvis ledere måske sidder pokker i vold væk fra denne ejendom, i stedet for repræsentere den pågældende ejendoms lejere og være en slags advokater for dem.

Det er ikke nærdemokrati, og derfor vil jeg da gerne sige, at vi på dette punkt, selv om vi har indgået boligforlig om beboerdemokrati, føler os i vores gode ret til at spørge, om ikke udformningen er kommet til at gå mere i retning af organisationsdemokrati end egentlig i retning af nærdemokrati i den pågældende ejendom.

Noget nyt i den permanente lejelov, noget, der ligger uden for det, vi forligsmæssigt aftalte i juni måned, er en bestemmelse om, at dette at komme for sent med huslejen fremtidig ikke skal have den fatale virkning, som det hidtil har haft. Hidtil har det jo været sådan, at ville man af med en besværlig lejer, så var der kun én ting at håbe på, og det var, at han kom senere end de 3 dage efter forfaldsdag, som han nu engang ikke måtte komme. Så kunne man ophæve lejemålet med det samme, og så kunne man i almindelighed komme af med ham. Nu siger man i det nye lovforslag, at det skal vi have lavet om.

I juni måned i fjor gennemførte vi en regel i tinglysningsloven, hvorefter dette at komme for sent med en terminsydelse efter et pantebrev ikke måtte have den, skal vi sige velfærdsfortabende virkning, at man pludselig skulle af med alle pengene på én gang. Der må gælde det samme, siger man, inden for lejelovgivning. Dette, at man glemmer en huslejeindbetaling, må ikke betyde, at hele lejemålet er fortabt. Man skal